

REV 31/9

neus aci l'obra «salvadora» del feixisme

Foto TOMAS

ales negres sobre Sarrià

ESTEL

PORTANTVEU DE LA FEDERACIO NACIONAL
D'ESTUDIANTS DE CATALUNYA A LA II REGIO

ANY I

ESTIU 1937

© Archivos Estatales, mecd.es

Secretariat de Propaganda

LLOPART ÉS MORT

EDITORIAL

COMENTARI NACIONAL

COMENTARI INTERNACIONAL

ANIVERSARI DE LA MORT
D'APELES MESTRES

UNA MISSIO DE LA F. N. E. C.

LA FEDERACIO D'ESTUDIANTS
DE CATALUNYA, ENTITAT
OFICIAL

ELS QUE ES QUEDAREN
LA TRAGEDIA D'UNA VIDA

L'ALTA SERVITUT A LA
INTEL·LIGENCIA

DISCIPLINA

PRIMER CONGRES D'ESTUDIANTS
CATALANS

FRUITS DE LA REVOLUCIO

ESPORTS

NOTICIARI

A E

ARCHIVOS
ESTATALES

● Un company menys

Un heroi més

Estandislaio Llopart ha mort en el front de lluita. Hem rebut la trista nova i el sentiment d'admiració i respecte que per aquest company, tots els estudiants sentíem ve a multiplicar-se en aquestes hores doloroses.

La vida exemplar del company Llopart, pot servir de model a tots els joves gironins antifeixistes.

Durant les jornades del 19 de Juliol com a vell militant de les organitzacions proletàries, coopera d'una manera efectiva a l'aplastament del feixisme.

Viu intensament els primer passos de la revolució però entenent que aquesta no va deslligada de la Cultura i per tant dels estudiants funda a Girona F. N. E. C. Però la seva activitat va més enllà, hi ha necessitat d'educar de cara a la guerra als estudiants i ell personalment ens educa en les pràctiques militars. Porta una vida de treball continu que fins l'allunyà de nosaltres a l'ésser president de J. S. U. i ben prompte es reflexe en el seu sem-

blant, però això no l'atura, és ans que tot un anti-feixista que subordina tota conveniència personal al desig de guanyar la guerra i com a bon militant s'enrola voluntàriament al gloriós Exèrcit Popular per a combatre d'una manera més efectiva al feixisme. Es en una ofensiva en el front d'Aragó que cau baix el pes de les bales enemigues i ofereix la seva sang generosa per ofegar en un mar roig els exèrcits invasors.

Llopart ha mort però la seva obra viu, ell li va donar vida i la F. N. E. C. de Girona serà l'organisme baix quina tutela viurà l'obra i els sentiments d'Estandislaio Llopart i envers qui guardará perpètuament el respecte i l'admiració que ens mereix.

Un company menys, un heroi més. El millor homenatge que podem oferir-li es seguir pas a pas la seva conducta i que aquelles virtuts en ell tan marcades: treball, abnegació, voluntat... arrelin en nosaltres amb tota fermesa i que el nom d'Estandislaio Llopart sigui la bandera que porti a la victòria a tots els estudiants gironins.

EDITORIAL

U
N
A
N
Y
D
E
G
U
E
R
R
A

Ja fa un any que va començar l'atac premeditat i criminal del feixisme. Un any de guerra, de sacrifici, de gestes heroiques sense precedents en la història de la humanitat, que ens diuen amb més fermesa que mai, el ferm propòsit de vèncer.

Un any fa que començà la guerra; quantes coses podríem comptar d'aquest any malgastat gairebé totalment en experiments i provatures inútils? La realitat és forta però no ment.

Durant aquest any hem passat per un dels més terribles trasbalsaments que poden fer trontollar un poble.

Però encara serà precis sacrificar moltes vides per aixafar aquells que volien enfonçar el nostre poble en un mar de salvatgisme, de incultura i de terror; malgrat tot, dels seus cossos inanimats brollarà la llum que il·luminarà una nova vida, més justa, més humana que ha d'ésser l'estel guia de tots els pobles que vulguin seguir els camins de l'alliberació.

Catalunya ha viscut, en aquest any de lluita, l'angoixa d'un sotragueix brutal.

Els enemics de Catalunya treballen amb més llesesa que mai per tal d'anorrear el nostre esperit nacional.

Després de dotze mesos de col·laboració lleial amb el rest d'Espanya encara hi ha qui parla, encara hi ha qui comenta en els periòdics, de manera, com ho feien els militars traïdors, la clerecia i la burgesia, sempre al servei dels seus interessos particulars, de l'esperit nacional català.

Durará gaire aixó?

Tots els sectors polítics estan d'acord en que cal tirar avant la revolució, una vegada la victòria s'extengui damunt les nostres llars, sí; tirar avant la revolució, sí; però penseu enemics de Catalunya, que els fruits de la revolució s'han d'extendre per tots els pobles de Ibèria i que aquests pobles no permeteran ésser tractats com ho eren abans del 19 de juliol.

En aquesta lluita, Catalunya, hi col·labora, com el que més dels pobles i ho fa amb tota sinceritat perquè el feix és l'enemic de les llibertats individuals i col·lectives i perquè sap ben bé el que l'espera si el feix triomfés.

Peró un cop acabada la guerra, serà hora de parlar del reconeixement total de les llibertats catalanes i llavors:

«Res de cooficialitat, res de bilinguisme, res de conllevància, com digué Pous i Pagés, sí, tothom que visqui a Catalunya, tothom que treballi a Catalunya, tothom que es guanyi el pa a Catalunya ha de saber i ha de parlar la llengua catalana.»

Jovenut catalana, lluitem fins a morir per a vèncer el feixisme, però lluitem també, com els bascos, i com tots els pobles que volen ésser lliures, per la nostra independència nacional.

Visca Catalunya!

Encara que una mica tard volem comentar, aquesta mena de doble crisi per que passà darre-
rament el govern de Catalunya.

No sabem pas les raons, que el president Companys evocà per que després de les consultes, quina majoria es decantà per la constitució d'un govern de Front Popular, amb exclusió de les sindi-
cals, en constituís un en que la C. N. T. hi esta-
va representada.

La composició d'aquest govern tan semblant a l'anterior estava destinat a rebre els mateixos fruits: el fracàs.

Cert és que el nostre president declarà que el formaven ex-ministres, ex-consellers en cap... etc. però és que nosaltres no hem cregut mai que els governs que dirigien Catalunya fracassessin per incapacitat dels concellers, no, creiem que no és pas ací on calia cercar les causes del període de mal es-
tar per que passava la nostra terra.

La primera llista de govern que aparagué, mil-
lor dit el govern que es formà als primers mo-
ments, hauria fet la fi dels altres tot i estar format per personalitats del major prestigi polític.

L'entrada al govern del Dr. Bosch Gimpera fou sols un pretext per a que dimitissin els conse-
llers confederals, o bé aquesta dimissió tenia arrels més profundes?

No som nosaltres els qui podem contestar aquesta pregunta, el que si quedà com a cosa del domini públic i causà el mal efecte consegüent, és la decisió de retirar-se de les tasques de govern per haver estat nomenat conceller sense cartera un home de prestigi com és el Rector de l'Universitat catalana.

El reajust que es féu davant la retirada ja es-

mentada, creiem que interpreta molt millor el sen-
tir del poble català. Per què? Sencillament, els tre-
balladors aplegats a la sindical confederal deuen militar en algún partit polític o quan menys tenen un ideari determinat que els permet veure's repre-
sentats igualment en el govern, excepte que per-
tanyin a partits o que no volen prendre part en les tasques governatives, o que estan al marge de la llei.

La nota que seguí, és a dir la nota per quin mitjà el president Companys assabentà als catalans de la definitiva constitució del govern té molt de lloable, però degut al curt espai que disposem no l'analitzarem tota; ressaltarem però, dos punts: la fer-
mesa de la decisió i el caire nacional.

Feia temps que el president de Catalunya no s'expressava pas amb aquesta claredat i decisió, el ferm desig d'aixecar l'esperit nacional demostra que tornarem altra volta a ésser governats en cata-
là, i tingui's en compte que el expressar-nos així no volem pas dir que els governs anteriors no els tin-
guessim com a catalans, encara que algun conce-
ller no en fos, ens referim a l'esperit que els pre-
sidia, que semblava oblidar-se de que èrem a Ca-
talunya, que èrem catalans i que volíem ésser go-
vernats, com ja he dit abans, en català.

Cal que el govern aixequi l'ideal de la terra; que elimini si fora precis els folls, que no tornem a veure el que els carrers barcelonins veieren els dies luctuosos de maig, i que a ben segur els que menys part hi prengueren en llur preparació fórem nosaltres..... els catalans.

Cal avivar la flama del patriotisme, ella serà l'ideal que guiarà a tots vers camins de llibertat i de justícia social.

COMENTARI INTERNACIONAL

la guerra de la independència
espanyola davant europa

per ALBET MALARET

El conflicte espanyol en l'aspecte exterior ha girat davant les reaccions que han pogut experimentar les cinc potències europees: Anglaterra, França, la U.R.S.S., Alemanya i Itàlia. Per tant és un problema clarament europeu. El Japó feixista, i el govern Norteamericà demòcrata, han pogut tenir simpaties per un o altre bàndol, mes se'ls han callades.

Problema europeu per essència, perquè les qüestions en pugna vist de l'exterior, domini del Mediterrani i en conseqüència domini de les comunicacions d'Anglaterra i França amb el seu Imperi, i possessió de les mines Espanyoles: Coure, Mercuri, i Ferro són interessos de potències europees.

De les cinc nacions esmentades tres d'elles han adoptat una posició clara la U. R. S. S. al costat de la República Espanyola, Alemanya i Itàlia amb els rebels.

Per tant l'interés primordial d'Espanya, és el saber les reaccions de la massa obrera, poble i governs de França i Anglaterra. L'actitut d'aquests factors ha estat motivat pel canvi que la situació política i militar de l'Espanya leal ha experimentat. En una paraula pel canvi que ha representat la lluita per una República Democràtica i per les victòries de l'Exèrcit Regular Popular.

A l'estallar la guerra la massa obrera d'Anglaterra i França estava al nostre costat, la del primer país mostrada per una dèbil simpatia sense eficàcia, la de la segona nació per un esperit combatiu que no es traduïa en manifestacions violentes d'adhésió, perquè creien que perjudicaven el moviment d'alliberació, en canvi teníem un reclutament seré de voluntaris al què la nació francesa contribuïa en primera línia.

Les classes capitalistes d'ambdós països no veien altre cosa que els seus interessos en perill i el seu egoisme es traduïa en miopia patriòtica.

El govern Francès tenia una visió molt clara dels interessos de França, més la divisió interna

no li permetia actuar amb tota la fermessa necessària, i portava la iniciativa del Pacte de No-Intervenció.

El govern anglès sabia molt bé quina és la política exterior de les potències feixistes, per això havia de témer el triomf de Franco, la primera reivindicació del qual hagués estat Gibraltar. Mes impulsat per les classes conservadores que temien una victòria «roja», i per certs diplomàtics com Madariaga, començà un joc polític encaminat a mediació, política que Madariaga creia que reixiria i que ell col·locat en una posició neutral seria un dels àrbitrs.

Durant aquest temps Itàlia i Alemanya presen una ajuda descarada als rebels amb armes, municions i avions.

Resultat: que els feixistes avançaven a plaer i que en moltes esferes de l'exterior es donava per segura la victòria dels rebels.

Alemanya i Itàlia havien donat a Franco l'ajuda que ells creien necessària per a vencer-nos, però no comptaven que la U. R. S. S. i els voluntaris internacionals eren també l'ajuda que calia per a resistir.

Els primers s'equivocaren, no entraren a Madrid, ni el Novembre ni el Desembre.

El viatge d'Alvarez del Vayo a Ginebra, dóna a conèixer als partits antifeixistes, que una lluita per la República democràtica crearà un ambient molt favorable a la causa antifeixista, tant en les grans potències com en les petites. Victòries de l'Exèrcit Popular Regular, República Democràtica, augmenta el prestigi del Govern de la República i la confiança en la seva victòria.

L'ajut de les masses obreres i petits burgesos creant ambient favorable a la nostra causa i presionant llurs governs està ja organitzat. Les dretes comencen a dubtar on estan llurs interessos.

La visita de l'Almirall de l'esquadra anglesa al Govern de València, és mostra de simpatia del

govern anglès per la nostra causa. França ens signe un tractat comercial que permetrà al Govern disposar de divises. Ens hem conquerit la neutralitat benèvola de França i Anglaterra.

Més per altra banda Itàlia i Alemanya llencen la careta.

Després de la conquesta de Màlaga, invadeixen Espanya, la nostra guerra civil es converteix en guerra de Independència.

La política exterior juga cada volta més un paper preponderant, no podem pas pretendre lluitar sols contra Alemanya i Itàlia, més Anglaterra i França adopten una actitud de fermesa i no consenten que Alemanya i Itàlia continuïn enviant voluntaris; els obliguen a signar l'acord de no tramesa de voluntaris, que comença a regir el 20 de Febrer. Aquesta política decidida continua i es proposa el control internacional de les costes espanyoles a començar el 7 de Març, les potències feixistes hi posen entrebancs, però no tenen més remei que acceptar. Dintre el mateix mes es posa en vigor.

Després d'efectuar-se el control, sembla que les pugnes entre els dos blocs disminueixen; hi ha una calma aparent.

Els governs es volen mantenir en l'engany que el control és efectiu i sincer, més el continu envió de material bèl·lic per les potències feixistes aixeca el clam de les masses obreres per mitjà de les dues Internacionals. La II Internacional i la Internacional Obrera Sindical, prenen l'acord de pressionar per tots els mitjans, inclús mitjançant les seves representacions als governs, perquè denunciïn la farsa del Pacte de No Intervenció. Les dues Internacionals reunides a Annemasse es pronuncien en el mateix sentit, es logra la unitat obrera internacional en l'ajuda a Espanya.

El bombardeig d'Almeria, la destrucció de Guernica, la creença ara ja absoluta de que Alemanya i Itàlia cobraran la seva ajuda als rebels per un tutelatge i una explotació econòmica d'Espanya, posa a tota la premsa francesa al nostre costat com «Le Petit Parisien», L'Echo de Paris», «L'Epoque», premsa reaccionària i en un principi partidària dels rebels.

L'actitud dels governs anglès i francès de no cedir a les pretensions alemanyes, demostració naval davant del port de València, la neutralització

dels submarins demanada per Alemanya, com a represàlia al suposat torpedinament del Leizig, ocorregut a darrers de Juny serveix de pretext a les potències feixistes per abandonar el control.

La situació és molt clara, Alemanya i Itàlia comprenen que malgrat haver pres Bilbao, la posició de Franco no ha millorat; ans el contrari les seves tropes de xoc han estat delmades, li són precisos nous auxilis. De mantenir-se el control aquest no poden ésser donats amb tota la seva extensió, cal lliurar-se d'ell i donar a Franco nous mitjans de combat. El millor d'ells seria concedir a Franco els drets de bel·ligerància. I així veiem com Alemanya i Itàlia passen de la demanda d'unes represàlies a la demanda d'uns drets per a Franco com si es tractés d'una simple substitució.

Donar els drets de bel·ligerància a Franco, li permetria controlar totes les costes Espanyoles amb la seva flota i la de llurs aliats; per això França pren altra volta una actitud de fermesa. El moment és de gran tivantor, Portugal mana retirar els observadors de la seva frontera, França pren igual mida el dia 12 de Juliol. D'una banda, França i Anglaterra que desitgen que la No Intervenció no naufragui i vagi acompanyada del control; a l'altre Alemanya i Itàlia que volen ajudar a tota costa a Franco.

Sorgeix el pla britànic, com a pla transaccional. Retirada de voluntaris, reconeixement del dret de bel·ligerància a Franco i control mitjançant observadors a tots els ports espanyols, essent necessari que el reconeixement vagi precedit de la retirada de voluntaris.

Les potències aliades de Franco no acceptaran; saben que el govern espanyol lograria una ràpida victòria abans que un bloqueig per part d'ells pogués perjudicar la causa antifeixista.

Plantejada en aquests termes la qüestió, la No Intervenció toca el seu fi. La mediació queda rebutjada en el terreny dels fets, encara que no en el de les idees.

Després d'un any de guerra el balanç de la situació exterior és brillant, el Govern de la República ple de prestigi, les masses obreres dempeus disposades a que no se les traicioni, el poble francès unit darrera el seu Govern disposat a defensar els seus interessos; Anglaterra declarant que no trencarà mai la unitat d'acció amb França.

La diplomàcia feixista no ha aconseguit que una divisió interna de França i la seva separació d'Anglaterra, afavorís les seves ànsies imperialistes; el món sencer es col·loca al costat de la Pau i la Raó en la guerra per la Independència d'Espanya.

Itàlia i Alemanya no han renunciat a les idees imperialistes, la única muralla serà la de la força de totes les nacions que estimen la pau.

apeles mestres

un nom gloriós, una data muda i patètica evo-
cació d'aquelles hores de lenta agonia, que des-
prés d'una lluita aferrissada amb la mort ens
uneix en una tristesa aclaparadora. I entre el
nom que s'encrespa en flamarades de vida i la
data que es desmaia en crespons de dol, aques-
ta sola paraula C A T A L U N Y A !
Al complir-se el primer aniversari de la seva
mort els estudiants gironins retem a la memò-
ria de l'immortal mestre en Gai Saber el tribut
del record. :: :: :: :: :: :: :: ::

Una missió de la FNEC

per

J. M. DALMAU CASADEMONT

conseller de cultura del nostre
ajuntament

La constitució de la F. N. E. C. en organització independent, li permetrà assolir «intotum» en les altes finalitats que presideren la seva fundació, puix que podrà aplegar tota la joventut estudiosa de Catalunya, que fins ara podria sentir-se dividida per una diferència en la concepció del que ha d'ésser el futur econòmic de la Pàtria.

No creiem que ningú pugui fer objeccions serioses a la conveniència de que la veu de les joventuts sigui escoltada atentament en la regulació de les directrius de les organitzacions que per imperatiu de ciutadania han d'intervenir en el govern de la cosa pública: cal que al costat de l'experiència, soni l'afany renovador, que junt a l'egoisme ben humà de l'edat madura es faci sentir el generós idealisme dels pocs anys i cal també que la grisa realitat es contraposi a les fantasies sense límits pròpies de la joventut, no per tallar-li'n les ales sinó perquè el coneixement de les coses tal com són vagi sedimentant en l'esperit de tot ciutadà el tan necessari sentit de responsabilitat. I creiem altament convenient per la salut pública l'actuació de les joventuts sense distinció, no cal dir que reputem indispensable la d'aquella que sent prujia per la possessió de les més enlairades disciplines, de la qual hauran de sortir indefectiblement els futurs pilots de la nau de l'Estat.

Creiem en l'eficàcia, per a un futur més o més llunyà de les activitats de la joventut assedegada de saber, a casa nostra acoplada a la F.N.E.C. però també hi tenim fe per un futur menys mediat, i àdhuc, per al present.

Ha dit un pensador contemporani que tots els trasbalsos que ha vingut patint la humanitat des del 1918 ençà, són deguts a la caiguda vertical dels valors morals, originada per la gran guerra. Una guerra comporta sempre el desfermament dels instints més baixos que coven en el més pregon de l'espiritualitat humana, on viuen en estat latent acorralats per una ètica creada i recolzada per una cultura que desfan i esmicolen les canonades.

Be prou ho hem pogut constatar i ho constatem cada dia des de fa un any. Iniciada la malaurada guerra desfermada pel feixisme immediatament començà i ràpidament s'accentuà la subversió de tots els valors morals, acusada des dels infants fins els adults, amb la consegüent seqüela d'estralls terribles.

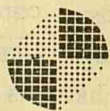
Però, coneguda la causa d'un mal és ja mig coneguda la terapèutica; cal anar decididament a la croada pel redreçament moral, pel restabliment d'aquelles valors que ennobleixen l'home i que són la raó de la seva diferenciació de la resta dels animals. Es clar que mentre persisteixi la causa primària del *pathos* la guerra, possiblement els resultats assolits concordaran amb l'optimisme del pensador abans referit, el qual, en afirmar la seva creença en un futur triomf de les valors morals i amb ell, l'arribada d'una era de pau i felicitat entre els homes, els fixava a 200 anys data. Tant se val si els resultats immediats no són molt albiradors, ho serà menys, però ningú pot dubtar de l'eficàcia llur. No podran per si sols acabar la guerra, però podran escursar-la; no s'oblidi que s'ha dit en tots els tons que d'haver comptat amb una vertadera disciplina i de no haver-se produït fets que ens han restat crèdit i prestigi a l'estranger segurament ja es podria preveure's la fi de la guerra, si és que ja no fos acabada. I ja no cal ponderar la transcendència que assolirien a l'hora de la reconstitució, finida la guerra.

La iniciació de la croada per redreçament moral ha d'ésser una de les missions de la F. N. E. C. i

el camí més indicat a emprendre la predicació per l'exemple. Una conducta establerta sobre uns sòlids principis ètics, sempre inspira respecte i desvetlla atenció. No se'ns escapa que ara més que mai són precisos abnegació, bon tremp d'esperit i plena consciència del deure; però on cercar-ho millor, amb probabilitats d'èxit, que en la joventut i especialment en la joventut estudiosa, que és la que s'arrecera en la F. N. E. C. I si es té en compte que la F. N. E. C. podrà aplegar la totalitat dels

estudiants catalans, el que vol dir que influirà en la formació de la futura generació rectora dels destins de la nostra terra, encara destacarà més la transcendència de preocupar-se de la sòlida formació moral de tots els seus afiliats, que esdevindrien així els *pioners* del redreçament moral de la nostra terra.

Belles i interessants són totes les finalitats de la F. N. E. C.; però cap de tant d'esclat com la croada pro redreçament moral de Catalunya.

La Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya entitat oficial

La profunda transformació social que s'ha operat a Catalunya des del 19 de juliol de l'any passat, ha fet aparèixer, en el camp de l'ensenyament, un nou concepte de les relacions que han d'existir entre el professorat i els alumnes i de la intervenció d'aquests darrers en l'obra pedagògica a través de llurs associacions.

Tenint en compte que a Catalunya existeix la Federació Nacional d'Estudiants, que aplega la quasi totalitat dels alumnes dels nostres centres docents, com a entitat professional i sense matisos sindicals i polítics, la qual cosa la fa apta per a ésser reconeguda oficialment per als efectes de

relació i col·laboració amb el Departament de Cultura i amb els centres d'ensenyament.

A proposta del Conseller de Cultura, i d'acord amb el Consell,

Decreto:

Article únic. Es declarada organització oficial, als efectes purament de relació cultural i de col·laboració pedagògica amb el Departament de Cultura i amb els Centres d'ensenyament de la Generalitat, la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya.

ELS QUE ES QUEDAREN

per RICARD DALMAU
en nom dels combatents gironins del front d'Oscà

Avui ha arribat a les nostres mans un diari que publica una ordre de la Conselleria d'Agricultura de la Generalitat per la qual han d'incorporar-se en files tots els funcionaris de dita Conselleria de les lleves del 32-33-34-35-36.

Ha estat amb veritable sorpresa que hem llegit aquesta ordre. Sabíem que allà en la reraguarda s'ha quedat el «bo i millor» de les nostres classes representatives; en quant es va oïr que s'apropava l'hora d'anar al front, una mena d'angoixa sorgí en molts de pits, veïèrem desaparèixer moltes armes que fins aleshores havien fet les delícies de viles i camps i aquells que fins llavors s'havien dedicat a passejar-les i a guardar la seguretat dels conciutadans des de controls formidablement atrinxerats, tant que ací no tenim cap reducte com aquells, que tancaven a cada quilòmetre carreteres per les que sabien que no havia de passar ningú; aquells que havien estat els herois de tants de dies de dolç no fer res amb l'arma al braç es deien homes de pau i es feien declarar inútils per metges de bona o suposada bona fe.

Sabíem d'aquells que tingueren un pas subreptici per la frontera francesa; sabíem de tots ells i sentírem fàstic quan d'ells ens recordàrem però si no comptem malament fa deu mesos que varen cridar les primeres lleves, moltes d'elles porten 8 mesos en el front, 8 mesos de dolor, d'abnegació, de sacrifici, per molts d'ells de mort, en aquests 8 mesos foren els que compliren, amb un deure que no vull discutir si és vers un ideal; vers una solidaritat, vers un patriotisme, perquè per damunt d'aquests deures hi havia un sentit a salvar, el de la pròpia vàlua, el de la pròpia consciència, el d'una covardia objecta.

Tot això sabíem, i ja era molt, però el que encara ignoràvem era que el Govern s'havia fet complir d'aquesta repugnant cofradia dels que amagaren el cos perquè tenien por de que una bala que damnava dia a dia un germà damnés pot ésser la seva preciosa existència, és així cruament que ens adonàrem que fins ara el govern no havia caigut en compte de que darrera multitud de càrrecs ofi-

cials creats a mida i pel moment s'hi amagaven multitud d'emboscats per als quals el càrrec públic no tenia més utilitat que la de servir de refugi d'eventuals situacions.

I han estat 8 mesos, veurem quants seran ara que una burocràcia ruïnosa per l'Estat i absoluta i totalment inútil es quedava tranquil·lament a casa seva i a sobre d'això encara cobrava, i no pas malament, en tant que s'enviaven al front perquè les ineludibles necessitats de la guerra així ho exigien als mestres que tenien una missió digna a complir i es creava per substituir-los una caterva de paràsits, analfabets, molts d'ells que tenien per ment l'ésser parents dels nous rics.

S'ha començat companys Consellers de la Generalitat, a fer una veritable neteja i al costat del vostre gest absolutament natural ens assabentem del d'unes noies de les comarques barcelonines, que protestaren davant el comandament de l'exèrcit de l'est de que en el seu poble s'havien quedat molt emboscats, cal remarcar que dos dels nois que s'havien quedat eren promesos de dues de les noies que anaren a protestar.

Nosaltres homes que lluitem i treballem al front de combat, ens inclinem davant el vostre gest senzill, que ens demostra que a la reraguarda encara queda gent quin cor batega al mateix ritme que el nostre.

Al mateix temps, us diem joves de Girona, xicotes avui dels que demà seran els vostres companys, germanes dels que han marxat i dels que s'han quedat, a unes xicotes i germanes de tots nosaltres, el nostre pensament, el nostre amor viril que no s'abat, a altres la nostra compassió al pensar que un dia no molt llunyà sentiran l'amargor immensa de saber-vos i de que vos sapiguen companyes i germanes dels que es quedaren.

LA TRAGEDIA D'UNA VIDA

Al complir-se el primer aniversari de la mort de Leopardi
per J. POCH

El 14 de Juny d'enguany moria en la lluminosa ciutat de Nàpols, Leopardi un dels poetes més grans que Itàlia ens ha donat.

Giàcomo Leopardi, esperit rebel que sapigué elevar-se de la matèria que l'ofegava i atormentava, avui al complir-se el centenari de la seva mort, el perfum subtil dels seus cants austers i senzills ens arriben més vius que mai a comptar-nos el desconhort de la seva ànima amargada.

PETITES NOTES BIOGRAFIQUES

En un recó de l'estreta biblioteca que el comte Mondano, polític moderat, té en la seva casa de Recanati, hi ha a les primeries del segle dinou un noi, quasi un nen que llegeix amb ulls febrsos els llibres que el seu pare havia reunit. Quan els seus preceptors expliquen, embaladit presta una gran atenció.

A cap edat, té una cultura que és l'orgull del religiós comte, i de la marquesa la seva mare, dona freda i enèrgica, més aficionada a augmentar els interessos de la casa, que a les tendres expansions maternes. En mig d'aquest ambient passà la seva infantesa aquell noiet de cara pàlida i somniadora.

1810. Té deu anys. Ha escrit la seva primera obra, *Cató a Africa*, en la que amuntega dificultats rítmiques pel plaer de vèncer-les. D'aquesta època data també *Virtut India*.

En l'any 1813 recull les teories dels filòsofs i matemàtics des de l'origen de la civilització en l'obra que anomena *Història de la Astronomia*. Un any més tard li trobem una traducció de l'obra llatina, *La Vida de Plotí* per Porficius, obra que enriqueix amb màximes morals. En l'any 1815 té un assaig sobre «*Errors populars dels antics*» obra que és molt alabada.

Ha acabat el seu primer període literari. Encara conserva la religió que el seu pare li havia encomenat, però en certs moments se li nota un deix d'excepcionisme que ha de fer-li perdre la fe, temps a venir.

Durant aquesta època ha treballat molt, i la salut feble i delicada del poeta se'n resent, el seu esperit que està sotmès a una forta tensió nerviosa pateix molt, faltat del desenvolupament, creix feble, i l'espina dorsal conserva normalment l'encorvament produït per les llargues hores d'estudi.

De l'any 17 al 19 sofreix una profunda crisi, i a l'ensem que la seva vida moral s'inquieta, ell es transforma. S'enamora de la bellesa en forma i els clàssics li omplen el cervell, els quals tradueix amb un italià puríssim: *La Batracomiomania*, l'*Eneida* trossos de la *Iliada* i la *Titania*.

La idea de la mort el preocupa i compona un cant anomenat *Apresamento delle Morte*.

Lliga amistat amb Giordani i poc temps més tard veu obertes les portes de l'*Espettatore de Milà*. Una enfermetat de la vista que quasi no el permet llegir, és la causa de que li augmenti el pessimisme, fruit d'una ànima malalta dintre d'un cos deformat. I uns ulls que quasi no veuen damunt d'una cara empal·lidida per la dolença interior, tenen una mirada apagada per un despreci a la vida, pel *tedium vitae* com ell l'anomena.

Esdeveniment. Gertrudis Cassi, una parenta seva molt bonica, va a passar una temporada a casa de Leopardi, i el nostre poeta en aquell estat d'ànim s'enamora d'ella. Fou un idil·li innocent que explica d'una manera que commou en el diari *D'amore*, escrit quan ella va marxar amb el convenciment de que el seu cos deformat sols pot inspirar interès o simpatia.

Ara les seves idees s'han transformat; és volterà i patriota entusiasta com ho demostra l'any 1818 en *All d'Itàlia* i *Sopra il Monumento de Dante*, en aquesta obra darrera es lamenta de la trista sort dels italians que moren a Rússia al servei de l'Emperador, en lloc de donar llur sang per la llibertat de la seva pàtria.

Des d'aquest moment el tema de les poesies de Leopardi és el dolor Humà. Arriba el tercer període, l'últim, el de la forma llatina i grega.

Fins a 24 anys viu a Recanati per manca de recursos i la temença per part dels seus pares de que és fes amb els lliberals.

1819. Vol fugir amb el seu germà, no ho aconsegueix, la vigilància s'extrema per part dels seus pares. Passa una època angoixosa, en la que pateix la crisi d'un home desencaixat,

* * *

1832. Va a Roma i cataloga manuscrits antics fruit d'aquest treball en són les efemèrides literàries romanes. Esgotat pel treball torna a Recanati. Poc temps després es trobava a Milà on l'editor Stella li ofereix una contracta.

Va a Florència on coneix a Nicolini i Manzoni. Torna a treballar molt, l'enfermetat de la vista se li agreuja de tal manera que ha d'arribar a l'extrem de trencar amb l'editor. Això fa que les crisis nervioses que tenia li vagin en augment fins a tenir grans trasbalsos mentals.

Té un gran interès per a obtenir un empleo de l'Estat per poder-se guanyar la vida; persones de molta influència se n'interessen, a la fi li donen

una càtedra a Berlin, el clima i la seva dolença no el deixen exercir. El Calvari de la seva vida està en el seu punt àlgid.

Desanimat torna a Recanati on viu gràcies a una pensió que d'una manera incògnita li pagava l'historiador Colleta, aquest té de marxar, ara és Antoni Renieri el que li obra els seus braços.

Gràcies a una petita pensió que la seva família li dona va a Nàpols per a curar-se, car la defor-mació que sofria del tòrax li havia accentuat la tuberculosi. Torna a Recanati a passar algun temps amb el seu germà. Escriu Ginesta i Paralipomenos a la Batracomiomania, continuació de l'obra de Homer, però amb els fets transportats.

Torna a Nàpols, la seva dolença s'havia anat agreujant de tal manera que el 14 de Juny de 1837 quasi de repent rodejat dels seus amics, moria...

* * *

Avui, després de cent anys, res ha empal·lidit aquelles planes escrites en moments d'un sublim deliri. Res les ha marcides. Impressiona tant en totes les èpoques la lluita d'un home contra el destí que li és advers. I aquesta tragèdia és tan terrible, que la seva grandesa la fa sublim.

19 de Juliol

Els estudiants gironins al complir-se un any de l'esclat popular contra el feixisme, dediquen emocionats un record a tots els que heroicament moriren en aquesta lluita contra el feix, i per l'alliberació de les nacionalitats ibèriques, i fan el ferm propòsit d'imitarlos.

Companys combatents: Avant per Catalunya

CATALUNYA ES JUGA EN AQUESTA LLUITA CON-
TRA EL FEIXISME EL SEU ESDEVENIDOR

ES HORA DE SOLIDARITAT

ES L'HORA D'UNA UNIO NECESSARIA

QUE TOTS ELS CATALANS REFLEXIONIN
SERENAMENT

LA PREPARACIO ESPORTIVA DE LA JO-
VENTUT ES UNA SOLIDA BASE PER LA
FUTURA INCORPORACIO A L'EXERCIT
POPULAR.

COMBATENT

ON SE VULLA QUE LLUITIS
RECORDA QUE HO FAS PER
LES LLIBERTATS DE LA
NOSTRA PATRIA CATA-
LANA.

JOVE SOLDAT:

NO MALGASTIS EN
PLAERS MOMENTA-
NIS, LES ENERGIES
QUE NECESSITARAS
PER A DEFENSAR
LES LLIBERTATS
DEL PROLETA-
RIAT.

ARCHIVOS
ESTATALES

L'ALTA SERVITUD A LA INTEL·LIGENCIA

per JOSEP M.ª CORREDOR

Hem travessat una època de desprestigi, des de les altes esferes del pensament filosòfic, del valor integral de la Intel·ligència. Perduda la fe racionalista, esfondrat l'idealisme alemany d'un Kant i d'un Hegel, el pensament europeu, en aquestes seves darreres dècades, blasma la trajectòria seguida des de l'esclat triomfal de l'època renaixentista, i s'encaminà per rutes equívokes i insegures vers el desxiframent de les incògnites d'ahir, d'avui i de sempre.

El resultat no ha pogut ésser més catastròfic. A una època de dificultats econòmiques esglaiadores, desconegudes fins el present; d'agitacions i turments en tots els ordres; d'obstacles terribles per a un veritable encaix social; de pèrdua d'il·lusions i de trepidació angoixosa en els pobles i en els individus, ha hagut d'ajuntar-s'hi la immensa tragèdia de l'absència d'una confiança ideològica, d'un camí orientador, d'un pensament clar, lluminic, de sòlida projecció vers una albada d'esperança....

«Vivim en una fosca nit», com recordava, en data recent, el jove poeta Cèsar M. Arconada. Aquella confiança d'altre temps —segle XVIIIè, sobretot— en el camí intel·lectual, sota l'ardència d'una passió encesa, revifada sempre, per l'home i pel seu problema!...

Ara les tenebres cobreixen els horitzons vagarosos, i les mirades es perden, vacil·lants i al·lucinades, sota la tremolor profunda del misteri i de la seva impenetrabilitat.

Amb tot, el món marxa i el viure és una exigència. La vida seguirà, serenament imperturbable, la seva ruta, entre obstacles i foscors, entre caigudes i tenebres....

Més tard la llum serà buscada amb més avidesa que mai —claror per als ulls de l'esperit, espaordits per la durada del negre itinerari.... Hauran fracassat les bretolades, les excitacions passionals, els sectarismes llampants, l'anihilament de jerarquies conductores.... I després dels cataclismes, la intel·ligència veritable —amiga dels ma-

tissos, reàcia a les estridències, diligent per les dificultats, gèlida pels apassionaments, amorosament càlida per a les construccions callades i fructíferes— reprendrà les seves prerrogatives i seguirà treballant, silenciosament, abnegadament, en la recerca eterna «d'una llum de Veritat».

Al jove estudiant d'avui, àdhuc al que superarà l'estretor exclusivista del títol professional, al remogut amb més o menys intensitat per la pròpia inquietud, se li oferiran dos camins: el camí fàcil del gregarisme i de les amputacions, dels sectarismes enlluernadors, però amb les ales trencades i amb imminències de fracàs, i el camí difil·líssim d'una pura, d'una servitud a la Intel·ligència. Vocació de sacerdoci caldrà, naturalment, per emprendre aquesta segona i pacient caminada; però els que valerosament vulguin seguir-la, posseiran més que mai una confiança plena en ells mateixos i en la seva obra silenciosa, perquè les runes desolades que vorejaran el seu camí i la pobresa d'escalf vital dels ambients on hauran de moure's, seran la millor condemnaació de les estridències i de les brutalitats anteriors.

La millor condemnaació dels fanatismes ja esfondrats, primers propulsors del fracàs, i la segura constatació de què cal buscar noves perspectives, més fermes, menys fràgils. De què la vida és un problema extraordinàriament complex, i de què els viaranyos fàcils i simplistes no poden conduir a altra cosa que a un carreró sense sortida. De què el treball d'orientació veritable, fet a consciència, amb la renúncia del que sigui, si convé, i amb la tortura pròpia, si cal, ha de seguir forçosament un ritme lent i rectilini: el ritme imposat per una alta servitud a la Intel·ligència, servitud plena de grandesa, mantinguda per una passió secreta i callada, autèntica i constant. Perquè, si bé és veritat, com deia Pascal, «que el cor té raons que la raó no comprèn», també és possible que la intel·ligència tingui la seva especial manera d'estimar, desconeguda i inaccessible per al sentiment cordial.

DISCIPLINA

per B. BUSQUETS

Un dels lemes més coneguts i que ha donat més bons resultats en totes les lluites i guerres que entre ells mateixos han produït els homes, és el de «Divideix i venceràs».

Moltes vegades ha estat posat en pràctica i els seus resultats han estat excel·lents.

Unitat ha d'ésser un dels tòpics que amb més cura ha d'ésser complit. Unió de tots els éssers humans, germanor entre tots ells, és l'ideal de la humanitat, però per haver-hi unió, ha d'existir disciplina, són dues coses tan estretament lligades l'una a l'altra, que no poden existir separades. Sense unió és impossible disciplina, sense disciplina, la unitat deixa d'ésser-ho.

—Què féu que els exèrcits grecs, menys nombrosos, vencesin al ben pertretxat i nombrós exèrcit persa?... Quina fou la causa de l'engrandiment de Roma?... Molts, moltíssims casos en els que la disciplina ha estat tot, podríem citar.

En canvi la indisciplina sempre va seguida de tota mena de calamitats i desgràcies. Indisciplina significa desorganització; això significa un segur i ràpit esfondrament de l'economia, la cultura i tots els factors que demostren l'estat d'avançament d'un país, els governants per bons que siguin, no poden portar a bon terme les seves iniciatives salvadores. La fam i la misèria són agents que impulsen a la indisciplina i com que d'ella neixen fan que creixi cada dia més l'estat llastimós del poble.

Disciplina no ha de significar una cadena de ferro, feixuga que ha d'ofegar la personalitat dels ciutadans; Disciplina significa que cada ciutadà es doni compte del seu deure i sàpiga complir-lo encara que en aquest compliment trobi la mort. Una perfecta consciència dels fets, una clara comprensió del moment i del deure fan que un home dirigeixi i esmerci les seves forces per el bé comú.

Un exemple ben clar ens el dona la naturalesa; no cal sinó fixar-se en un d'aquests remolins que a vegades el vent produeix en els carrers de la nostra ciutat, una fulla d'arbre en mig d'ell no fa només que donar voltes però no es mou del seu

lloc, no avança ni retrocedeix. A què és degut?... Tanta força té el vent en el remolí com en el lliscar uniforme per damunt de la carretera. Doncs bé, com que la fulla és impulsada per infinites forces, però totes en diferents direccions, la resultant d'aquest sistema és nul·la, i la fulla resta aturada. En canvi si es troba fora del remolí, la fulla corre vola, va impulsada per les mateixes forces però totes elles en una mateixa direcció, totes elles unides i en perfecte acord.

Bé, doncs, en un d'aquests cataclismes o crisis pels que passa la humanitat i que es coneixen pel nom de guerres, siguin de la mena que siguin, un home és una força insignificant, sí, però és una força que si agafa la mateixa direcció de moltes d'altres iguals a ella, aconseguint que totes vagin de comú acord, s'obté una resultant que és la suma de totes les forces i l'empenta de la qual és difícil de resistir.

Això és disciplina; d'aquesta manera s'aconsegueix una unió perfecta dels homes i és amb aquesta unió que s'arribarà a l'exclusió completa dels conflictes sagnants que arrasen els pobles, malmenen les obres d'art i embruteixen als homes fins a l'extrem de restar transformats en màquines de destrucció i despertar en ells passions tan baixes que esdevenen inferiors a les bèsties, que si bé lluiten entre elles, ho fan impulsades per la necessitat personal i no per l'ambició més o menys dissimulada d'uns éssers que s'anomenen homes, però que no arriben a ésser tan nobles com el més repugnant dels rèptils.

Amb una ferma i incorruptible disciplina, amb un coneixement clar del nostre deure, aconseguirem al complir-lo una unió que dignificarà la humanitat.

Unió i disciplina són dos paraules màgiques que el poble que les posseeix és aquell en el que la ciència té lliure curs, les obres d'art brollen cada vegada més perfectes, la felicitat es reflecteix en les cares de tots els ciutadans; en fi, és un país en el que el camí de la civilització és planer, llis, sense dificultats... És un país prosper i avançat.

1.er Congrés d'Estudiants Catalans

Informe de la nostra delegació

Durant les primeres jornades del corrent mes tingué lloc a Barcelona, la celebració del 1.er Congrés Nacional d'estudiants catalans, que per la seva significació dins la vida cultural catalana, com per la preocupació de la guerra, ha de merèixer de tots els estudiants, la consideració corresponent a un acte de la seva importància i la data de celebració aixecar-la a la categoria de memorable, per quant senyala una fita ben remarcable dins el nostre moviment estudiantil.

No farem una descripció del desenvolupament del mateix, per quant la premsa diària n'ha fet un acurat relat, però sí una síntesis de l'informe en ell exposat per boca dels nostres delegats.

Abans de l'informe i a proposta de la delegació gironina fou incluit en la presidència d'honor el company Estanislau Llopart mort en el front de lluita.

Parla seguidament el delegat:

«des de la fundació de la F. N. E. C. a Girona la preocupació per la guerra va presidir sempre les nostres actuacions; les primeres anaven encara encaminades a la creació d'un hospital de sang on prestar desinteressadament els nostres serveis; per aquest fi, s'organitzen uns curssets sanitaris i quan comptem amb l'element tècnicament capacitat, la manca d'organització en les esferes superiors i malentesos d'última hora, malmenaren els nostres projectes i aspiracions; guiats sempre d'un esperit humanitari no defallim, ingressem a la Creu Roja i la nostra actuació dins de la mateixa mereix tota classe d'elogis; s'organitza una tombola benèfica per adquirir material sanitari, ço que dona ocasió a l'element femení perquè actui i treballi en pro de la causa del poble.

S'ha parlat ací de la mobilització estudiantil que en els més dels casos fou fictícia, limitant-se a distribuir a cada estudiant una fulla de mobilització, però jo us puc oferir el cas de Girona on es portà a cap una mobilització real, que permeté organitzar brigades molt nombroses que setmanalment es desplaçaren al veí poble de Culera i allí amb el seu treball feien tasca positiva.

Es forma el Front de la Joventut i la F.N.E.C. se sent orgullosa d'ésser part integrant de la mateixa, si aquell fracassa no es culpi a la F. N. E. C. que en tot moment va estar disposada al sacrifici, però sí, a les organitzacions ultrarrevolucionàries pels seus procediments de tots coneguts.

Les necessitats de la guerra es comencen a sentir més intensament a mida que el temps avança i prompte alguns companys ens deixen; els uns per anar al Front, els altres a l'Escola de Guerra.

Abans de començar el curs oficial a l'Institut, l'element culturalment apte col·labora amb el professorat del mateix, el que permet que es puguin obrir les portes de l'esmentat centre docent. Més tard en col·laboració amb el Front de la Joventut s'organitzen uns curssets per a obrers que són rebuts amb molta satisfacció per la classe treballadora. La F. N. E. C. s'encarrega de la direcció tècnica dels mateixos.

Entenent que la cultura ha d'arribar fins els fronts de combat, s'organitza una recapta de llibres, junt amb La Dona a la Reraguarda, la qual recapta, nombrosa per cert, és enviada als combatents gironins de la Ciutat Universitària.

Mensualment es publica «Estel» prou conegut per vosaltres que recull el sentir i les aspiracions dels estudiants gironins; emissions de ràdio setmanals contribueixen a mantenir contacte amb tots els afiliats; no descuidem l'element jove de la Federació i es crea una secció d'Art Dramàtic infantil.

Tractem amb tota cura l'esport, perquè entenem que no hi pot haver una cultura sana i forta si no descansa en un físic sà i fort; es formen equips de fútbol, basquet d'ambdós sexes, excursions, etc.

Per acabar sols he de dir-vos que la nostra delegació ha pres nota de totes aquelles activitats portades a terme per les diferents seccions per fer les nostres en breu termini, però també espero que si heu vist en la nostra actuació quelcom de profitós tingueu cura de prendre'n nota i així contribuir a l'aixecament del bon nom de la F. N. E. C.

FRUITS DE LA REVOLUCIO

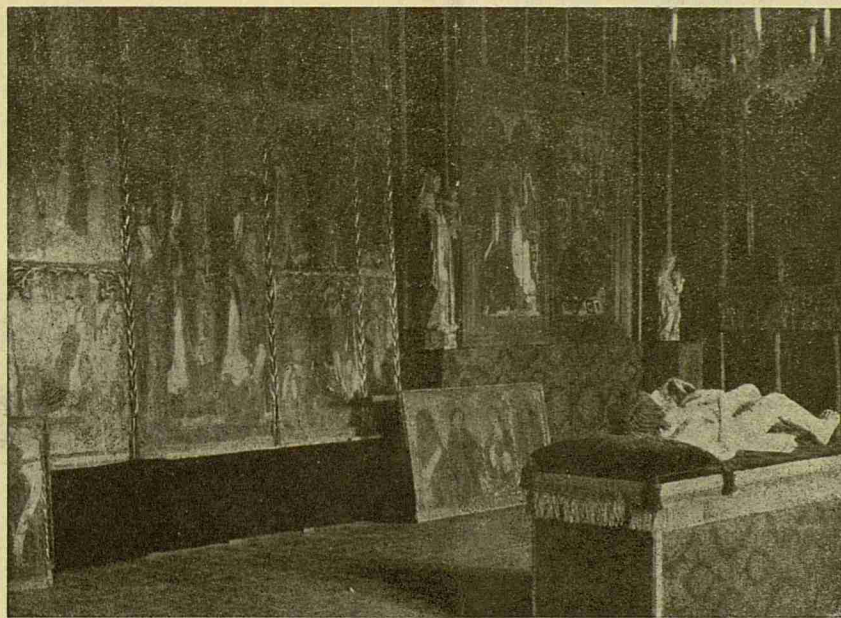
avui i els museus

per F. R.

Girona, ciutat repleta, encara avui, d'imatges mitjvals, de vellúria, d'un ambient reposat i cal·mós en els seus barris enlairats, que fins a mitjans del segle passat no va començar a desprendre's d'aquell abrigall tradicional tan ben agafat a ella; que ha guardat fins avui, per sort nostre i dels que tenen de venir, una munió de mostres mobiliars dels artífex d'èpoques passades, llunyanes... Era possible que no posseís, ja, uns bons Museus especialitzats, uns bons Arxius i Biblioteques, indispensables per a fomentar la Cultura, per a fer-la arribar a tots els nivells del nostre poble, molta

mateix els de totes les èpoques des de la prehistòria, tot el qual prenia més l'aspecte de la botiga d'un antiquari que de Museu... El que en ell podríem veure-hi, però, era molt poc davant el que la Ciutat guardava en llocs ocults i foscos...

Que s'ha fet, doncs, després del 19 de juliol de l'any passat? Quelcom que hauria estat totalment impossible abans d'aquesta data. En primer terme, hom no ha descansat, des de llavors, en la tasca de posar en lloc segur tot el material de Museus, Arxius i Biblioteques escampat per les Comarques, adjuntant-hi el de la Ciutat. S'ha perdut

Aspecte general d'una sala

part del qual ho necessita imperiosament? Què valia el tenir coneixement de l'existència de veritables joies en els sentits esmentats, si no podríem veure-les ni estudiar-les ja que calia un privilegi que únicament gaudien persones determinades?

Per altra banda, és clar que s'ens permetia posar els peus uns moments en l'únic Museu que posseïa la Ciutat, el de Sant Pere de Galligans, en el qual es confonien els objectes romans amb els gòtics, els del Renaixement amb els romànics i així

res, però? No, llevat del retaule, magnífic, de Vil·la d'Onyar, cremat a conseqüència de la repressió dels primers moments de la Revolució i algun que altre element de valor escàs.

En matèria de museus s'ha treballat, ja, intensament en fer unes instal·lacions en bon sentit racional, de bona part dels fons obtinguts, principalment el material mitjval. El lloc on s'ha fet la instal·lació és bastant apropiat, sobretot per a les coses d'aquesta època, la gran majoria litúrgiques

o religioses: dependències complementàries de la Catedral, com són les sales Capitulars, Sagristia etc.

El caire que obtenen aquestes seccions dels Museus del Poble, jamai hauríem imaginat podés aconseguir-se donat l'estat de coses en matèria de

Retaule Gòtic

museus hagut fins fa poc a la nostra ciutat. Cal només passar unes hores veient i sospesant detalladament les instal·lacions del Museu Mitjeval per a que hom es faci càrrec del canvi experimentat en aquest sentit.

En la primera de les sales dites Capitulars, hom hi veu bona col·lecció de retaules de procedència diversa, obra, els uns, del mestre Mates, gironí. Encara que cauen tots en la primera meitat del segle XVI, es poden considerar com a mitjvals. Al mestre Mates, gairebé desconegut fins avui, se li dóna, ja, el sobrenom de Mestre de Girona. Les seves obres van acompanyades de les excel·lents peces que componen el retaule major de l'església

Snt. Feliu de la nostra Ciutat les quals es poden considerar com origen de l'escola de referència i que s'atribueixen a un mestre castellà.

En la segona sala hi trobareu els antependis brodats amb aplicacions, alguns, de velluts, dels segles XIVè. i XVè., les escultures en fusta i alabastre, algunes d'elles atribuïdes als mestres Aloi, Pere Anglada i Pere Oller. També hom hi troba algunes taules gòtiques, un tríptic flamenc, una taula italiana, etc.

La tercera, és dedicada als retaules gòtics. Entre ells hi trobareu els de Púbol, Sant Miquel de Cruïlles, Corsà, els que anteriorment ja es guardaven en aquest lloc, etc. En el centre de la mateixa resta, destacat, el Crist jacent, obra magnífica que pot atribuir-se al mestre Cascalls. També, a més, els còdex gòtics, els quals assoleixen un relleu remarcable.

L'última sala, guarda bona quantitat de peces romàniques i anteriors entre les quals destaquen l'ara major de la Catedral, els papirus dels Papes Formós i Romà (Butlles Pontificies), les arquetes aràbiques, mosaràbiques de vori, i cristianes, la biga decorada de Sant Miquel de Cruïlles, els

Evangelari de Tapes de cedre esculpturades

quadres que contenen les restes tèxtils de Sant Narcís algunes d'origen persa, les Magestats de Cruïlles i de Sant Joan les Fonts i la gran creu polícroma d'aquest últim lloc, una verge de talla, els còdex miniats de l'Apocalipsi i l'evangelari de tapes de cedre escultrades, els vidres i altres atuells litúrgics, els Gòlgotes gironins de pedra càlça, de transició...

Igualment veureu en altres dependències, la secció d'orfebreria litúrgica la qual ofereix un gran interès per la gran quantitat de peces que conté, la major part d'elles, obres d'orfebres gironins dels segles XIV, XV, XVI i posteriors. La formen les col·leccions de calzers, reliquiars, creus, custòdies entre les quals destaca la de la Catedral de Girona. Cal fer esment a part de les creus processionals de plata i plata daurada, de les perles, d'esmalts, etc.

En el mateix lloc s'exhibeix una gran col·lecció de vestidures litúrgiques dels segles XV, XVI, XVII i posteriors, algunes d'elles de gran interès.

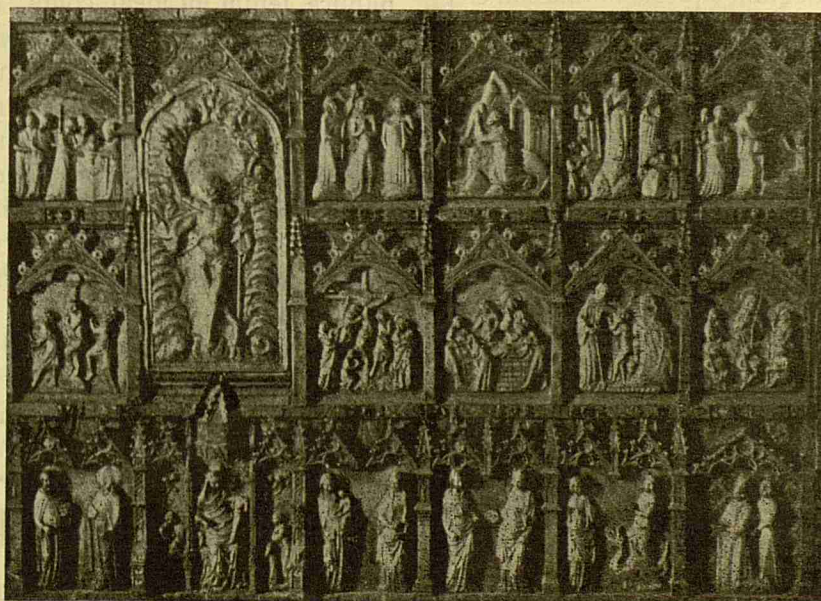
Dissortadament, ara, no es poden admirar les peces de primera qualitat que varen ésser enviades a París per a formar part de l'Exposició d'Art Mitjegal Català, les quals continuen en aquella ciutat per a figurar en la representació espanyola de l'Exposició Internacional. Aquest nucli interessantíssim està format pel tapís romànic dit de la Creació, el retaule major de la Catedral de plata repujada i, en part, daurada, el baldequí, també de plata repujada, la coneguda escultura dita de Carlemany, dues creus professionals de plata del segle XIV, els còdex

miniats de Beda i Martirologi de Poblet.

La tasca, encara que feixuga per les seves proporcions i calmosa degut al moment en que vivim, no s'interromp; continuarà fins assolir la fita assenyalada.

Avui, a més del Museu Mitjegal, resta gairebé arrançada una secció de Mobiliari i Arts Decoratives; després vindran altres seccions com les de Pintura, Museus d'Arqueologia i Lapidari i alhora els Arxius i Biblioteques.

Això és el que necessita Girona, el que li feia falta.

Retaule de plata

Primer Congrés Nacional d'Estudiants Catalans

Sessió inaugural al Paraninf de la Universitat

(El poc temps de que disposem i la manca de paper, són les causes que ens priven de donar una ressenya literal de l'acte.)

EL PARLAMENT DEL CONSELLER DE CULTURA

El conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, senyor Carles Pi i Sunyer, comença el seu parlament expressant la seva satisfacció per haver estat la FNEC la que li ha donat l'ocasió de parlar per primera vegada com a conseller de Cultura i adreçar-se a un públic de joves.

Diu que l'hora actual necessita la col·laboració de la joventut i que en els actes d'aquesta se sent l'emoció de la presència i de l'absència dels que hi són presents, dels que són al front.

Es per això que vull —afegí— que les meves primeres paraules siguin de salutació als combatents, salutació que en aquests moments circumscriu als estudiants com a representació de tots.

Una de les preocupacions principals del Departament de Cultura és la d'intensificar l'acció cultural als fronts. Seguint aquesta norma són creades contínuament biblioteques a les trinxeres, tasca la qual s'anirà intensificant ràpidament fins a fer arribar llibres en llengua catalana allà on es parli en català, a qualsevol dels fronts.

Li plau que la FNEC hagi fet coincidir el seu Congrés amb aquests moments de lluita. Hi ha esperits temorencs o massa còmodes que creuen innecessària, en aquests moments, tota obra constructiva per al demà. Aquesta posició ha d'ésser rebutjada. Tots els parts han d'ésser amb dolor; les coses que han de tenir vida s'han de forjar en hores de combat i d'angoixa que són, ensems, hores d'esperança.

Els estudiants —seguí dient el conseller Pi i Sunyer— parlen amb un accent jove i renovat d'una cosa eterna, que és Catalunya.

A propòsit d'això, diu que vol tractar d'un assumpte que aquests dies ha adquirit una certa actualitat i que li plau de parlar-ne precisament des de la noble tribuna de la Universitat de Cata-

lunya i davant un públic integrat per estudiants francament nacionalistes. Sembla, per una remor confusionària de paraules, que hi pugui haver un malentès entre Catalunya i la República. D'una banda, escomeses injustes contra el nostre poble; de l'altra, respostes irades que cal contenir. Inquietuds de l'hora que s'han d'aclarir amb comprensió, amb mesura i amb cordialitat.

Cal no oblidar que l'esperit que anima aquesta lluita és un esperit d'independència, que ens afecte a tots. L'adveniment del nou règim avança l'acostament espiritual del nostre poble amb els de l'Espanya republicana. Ara, en els moments de lluita comuna, és quan es pot consolidar aquesta compenetració i hem de fer tots els possibles de no malmetre, per petites diferències o varis equívocs, les possibilitats de mútua comprensió i afecte recíproc. Cal, però, afirmar que la nostra personalitat és irreductible i insubornable, i que no ens deixarem prendre mai l'ànima i el sentiment de Catalunya.

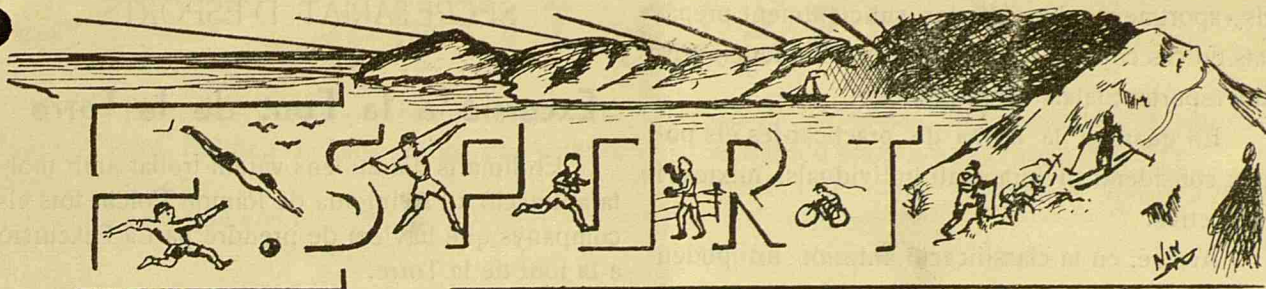
Tots, Catalunya i els altres pobles de la República, tenim un ideal comú, i per a assolir-lo hem d'esborrar els recels i arribar al nostre objectiu, que és un règim de contingut amplemment social i la llibertat de la nostra terra.

La col·laboració de la joventut és valuosa. Seguiu endavant la vostra tasca, i que sigui fecunda perquè el Govern de la Generalitat pugui recollir per al bé de la cultura el fruit de la llevar sembrada pels treballadors intel·lectuals de la Catalunya futura.

Declaro, en nom del President de la Generalitat, que m'ha fet l'honor que el representés en aquest acte, obert el Primer Congrés Nacional dels Estudiants Catalans.

El nou Comitè Nacional de la F. N. E. C.

Secretari General, SIGNAN.—Organització i relacions, ENCISO.—Cultura i esports, GARCIA.—Propaganda, VIURA.—Guerra, VILANOVA.—Finances, BARRERA.

Parla el secretari d'esports EUSEBI COLOMER

PSICOLOGIA DE L'ESPORT

Tots els esports noblement practicats i sempre que qui els practiqui es decanti a quelcom determinat per l'impuls irresistible de l'afició, sense que cap altre factor material l'encobreixi, tenen un ressort intern, psíquic, que els torna agradables i es reflexen en les accions externes que l'individu executa mitjançant el cos orgànic posat al servei d'aquella per imprimir moviment i ritme.

NECESSITAT DE PRACTICAR-LO

Practicant els esports augmentem el volum dels múscles i la força contractil, així com la capacitat de contracció i el desenvolupament dels ossos.

Els esports no sols contribueixen a la formació estètica de l'individu, sinó que són també un excitador poderós de la imaginació, desenrotllen l'agilitat física, l'aptitud manual i enforteixen sobre tot la voluntat.

CLASSES D'ESPORTS

Segons els esports, s'han de practicar d'una o altra manera. En la gimnàsia, posem per cas, el treball muscular s'acompanya d'una activitat respiratòria que es manifesta per l'accel·lerament del moviment i augment de la ventilació pulmonar.

Ara bé, quan s'executa sense ordre ni direcció pot causar deformacions per predomini excessiu de certs grups musculars puix que quan són excessius per la seva intensitat o durada provoquen una disminució d'aptituds intel·lectuals que es manifesta per la dificultat d'atenció i debilitat de memòria.

A fi d'evitar els exercicis mal dirigits s'imposa una recta ordenació dels principis de la qual constitueixen l'anomenada «Educació Física» que no és sinó la part de l'Higiene que estudia l'activitat de l'organisme amb relació a la salut.

Deu establir-se entre l'educació física i els esports una diferència fonamental, doncs, mentre els exercicis constitueixen solament un mitjà per obtenir el desenvolupament dels múscles, etc., els esports són un mitjà i un fi, o més ben dit en l'educació física l'objectiu de l'organisme és purament fisiològic i higiènic, mentre que en els esports és estètic i atlètic. Per això podríem considerar l'educació física com la síntesi dels esports.

La gimnàsia o cultura física és, al nostre criteri l'esport (si és que així es pot anomenar) més complet el qual tindria que practicar tothom.

Si així ho entengués el jovent d'ara, tindríem, no hi ha cap dubte, una joventut disciplinada, forta i culta, allunyada dels vicis que destrocen el seu organisme i apta en tot moment per perpetuar la vitalitat i energia de la raça.

Abans de parlar dels demés esports hem de fer constar que tots ells han d'anar precedits d'un bon entrenament en el qual deu formar part la gimnàsia com a esport preliminar; per això la gimnàsia és la base de tots els esports.

Els esports els podem classificar atenent-nos al fons i a la forma.

En quant al fons podem ésser de força, de rapidesa i de fons o resistència.

Els de força es caracteritzen pel gran nombre de múscles posats en l'acció i l'energia de les contraccions. En aquest grup podem citar, la lluita (boxa i catx) l'aixecament de pes, etc.

En els de rapidesa i exhibició muscular es guarda per gastar en canvi la nerviosa. Comprèn els esports en general: ciclisme, futbol, basket, etc.

Els de fons consisteixen en practicar lentment i gradualment l'activitat muscular sense reposar. És l'esport més exposat, doncs, sient d'enorme durada

els «sportmens» han d'estar suficientment preparats en cas contrari a l'acabar la prova queden rendits reportant fatals conseqüències.

En quant a la forma de practicar-les els podem considerar dividits amb individuals, mixtes i col·lectius.

Ara bé: en la classificació anterior no poden establir-se entre aquests grups una separació rigorosa, hi ha que obeeixen més que res més a les condicions d'execució que es poden realitzar el mateix esport segons la seva intensitat, duració i ritme.

Entre els esports individuals s'hi compte la boxa, el «catx», el tir i les curses.

Consisteixen en que els «spormens» que es dediquen a dits esports entren en campionats (almenys de no ésser amateurs) i han d'aspirar a ésser campions del seu grup o pes.

Els segons són els vertaders «protistes» de l'esport no són ni individuals ni col·lectius o més ben dit presenten caràcter d'individual i de col·lectiu. Entre ells hi podem citar el ciclisme, la natació, l'atletisme, el frontó, el tennis (per bé que aquests dos últims es poden considerar com a semi-mixtes puix que es realitzen o individuals o a parelles). Quan és un sol que realitza la prova l'objectiu és purament individual i tots tendeixen a batre «records» mitjançant el seu esforç personal. Per això necessiten un entrenament constant. Quan són varis que realitzen la prova (4 x 100; 4 x 400 etc.) allavors actuen com a col·lectius. Però conjuntament formen equips i entren en campionats.

Per últim tenim els col·lectius entre ells el futbol, el rugbi, el basket, etc.

En ells l'esforç personal ha de menar sempre al fi harmònic del conjunt, perquè palesi el desig únic. Hi ha d'haver-hi una intimitat i una connexió suprema. Per tal que hi hagin aquests dos factors és precís que els jugadors no siguin individuals sinó que juguin «Tots per un i un per tots».

SECRETARIAT D'ESPORTS

Excursió a la Font de la Torre

El dimarts dia 29, ens vàrem trobar amb molta animació a l'Avinguda de Ramon Folch tots els companys que havíem de prendre part a l'excursió a la font de la Torre.

Molt alegres vàrem emprendre el camí a les 5 del matí per la carretera de Tudela de Ter. Passat aquest poble vàrem agafar un camí de ferradura que després d'atravessar el riu Llémana per uns taulons, i de vorejar l'església de Tudela de Ter ens portà a la font Gropa, (d'en Verdaguer).

Allà descarregàrem les motxilles buidant-les una mica i en canvi vàrem omplenar el buit que teníem a l'estòmac.

Vàrem romandre uns moments per allà, proveint-nos d'aigua picant, emprenguent la tornada a la carretera per un altre camí.

Vàrem fer prop d'un quilòmetre d'aquesta fins trobar l'encreuament amb la de Canet d'Adri que giragoncejant s'enfila una mitja horeta i després per una carretera ja més planera arribem a dit poble que deixem a l'esquerra, agafant un tros més amunt un corriol, que després de travessar un pont sobre una fonda gorga, arriba a la font de la Torre.

Tots quedàrem gratament impressionats per la bellesa d'aquest paratge, principalment la riera que passa per dessota, on es veu la força perseverant de l'aigua, cavant un canó d'uns 10 metres de fondària.

Correguèrem per allà fins 2 quarts d'una, hora en que vàrem dinar elegendrement enmig de la remor de l'aigua que baixa muntanya avall.

Després d'haver dinat, vàrem anar cap al poble de Canet, doncs baixava una nuvolada del costat de Rocacorba, muntanya que teníem sobre nostre.

A les dues es va posar a ploure i vàrem haver de romandre dins d'una casa fins a les 5 que emprenguerem el camí de tornada amb molta recança. Arribàrem a les 7'15 a Girona.

RAMBAR

NOTICIARI

Hem rebut noves dels companys: Martí Pou, Martí, Ricard Dalmau i Rafel Baig, combatents contra el feixisme.

No cal dir que ens n'alegem.

Nombrosos companys han acabat els seus estudis del Batxillerat i del magisteri; a tots ells l'enhorabona i en especial a aquests darrers, ja que d'ells depèn la formació de les generacions futures. Companys, a treballar pel bé de Catalunya.

Es molt probable que quan surti un altre número d'ESTEL el nostre local hagi estat traslladat a un lloc més espaiós i cèntric.

Amb el millorament del nostre casal podrem donar començ a la formació de la biblioteca, i al mateix temps gaudirem d'un major espai per dedicar-lo a activitats molt en consonància amb la joventut estudiantil.

Per avui no podem pas ésser més explícits.

DE LA PASSADA ASSEMBLEA

En l'assemblea celebrada el dia 20 de juny a l'escola normal foren elegits els següents companys per a formar el nostre comitè executiu:

President: Joaquim Estrach.

Secretari general: Baldomer Busquets.

Secretari administratiu: Epímac Tomàs.

Secretari de propaganda i relacions: Xaxier Pou
Secretari d'organització: Palol.

Secretari d'esports i educació física: Eusebi Colomer.

Representacions: Joan Julià.

COMITE EXECUTIU

En reunió celebrada el dia 12 de juliol es prengué l'acord de donar el nom de ESTANISLAO LLOPART al nostre nou casal.

Certificats de treball:

Els estudiants lliures poden passar a recollir el certificat de treball. Cal que portin una fotografia.

SECRETARIAT D'ESPORTS

Tots els associats que vulguin ingressar en algunes de les seccions esportives, futbol, excursionisme, basquet, mascle i feminal, escacs, cal que ho facin prompte, ja que és necessari conèixer el nombre exacte, per a realitzar futurs plans.

SECRETARIAT DE PROPAGANDA

Estem preparant un festival a profit de la colònia de petits refugiats que la F. N. E. C. manté al Montseny.

Oportunament donarem més detalls.

A E

25

ARCHIVOS
ESTATALES

TOTA LA COL·LABORACIO PER AQUEST

«BUTLLETI» HA D'ESSER TRAMESA

A SECRETARIA DE PROPAGANDA

DE LA F. N. E. C. «BUTLLETI»

FORÇA, N.º 6, BAIXOS

G I R O N A

